महालेखापरीक्षकको
वार्षिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
२०७८

फालेलुङ गाउँपालिका,
पाचँथर

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रदेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
प्रदेश नं. १ र २

Phone : 4258174
4266034
4255707
A.G.Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

पत्र संख्याः २०७८/७९

च.नं. १८६

मितिः २०७८/५/४

श्री अध्यक्षज्यू,
फालेलुङ गाउँपालिका,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
पाचँथर ।

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ प्रयोजनको लागि अनुरोध छ ।

(नेत्र कुमार खत्री)
नायव महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको भनाई

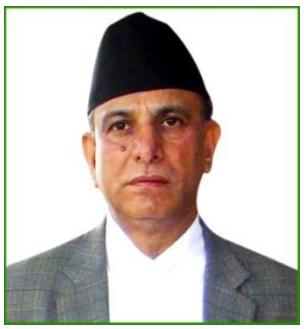

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्ययीता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरुमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ती र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरु मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्ययीता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरुप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शीता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय ठेक्का व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी ब्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारीता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत सोझै खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृत्ति देखिएका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरु समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिएबमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दीगो विकासका लक्ष्य अनुरुप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ती तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैंक हिसाब विवरण तयार गर्ने नगरेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । स्थानीय तहमा लेखा समितिको गठन, कार्यक्षेत्र, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्र्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा हुन बाँकी रहेको पाइएको छ । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरु सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर अपेक्षितरुपमा आवश्यक कारवाही भए गरेको समेत देखिएन ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरुसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, भौतिक पूर्वाधार र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरु सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)

२०७८ भाद्र ४ गते

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रदेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
प्रदेश नं. १ र २

Phone : 4258174
4266034
4255707
A.G.Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

पत्र संख्याः २०७८/७९ (प्रदेश नं.१ र प्रदेश नं.२ लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

च.नं.: १८५ मितिः२०७८।५।४

श्री अध्यक्षज्यू,
फालेलुङ गाँउपालिका,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
पाँचथर ।

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

कैफियत सहितको राय

हामीले फालेलुङ गाँउपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आयव्यय विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७७ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आयव्यय विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानून र परम्परा बमोजिम सारभूत रुपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७७।१०।१५ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रिया सहितका प्रमाण कागजातका आधारमा फछ्र्यौट भएका दफाहरु हटाई कायम व्यहोराको अन्तिम प्रतिवेदन पाना ३० यसैसाथ संलग्न छ ।
२. लेखापरीक्षणबाट रु. ३ करोड १५ लाख १६ हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु. १७ लाख ९९ हजार, प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु. ९३ लाख ६३ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु. १ करोड ९४ लाख ३ हजार र पेश्की बाँकी रु. ९ लाख ५१ हजार रहेको छ ।
३. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरु हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित स्वरुपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रकृयाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित रहेको होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्ततालै सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउने सक्ने निश्चितता भने हुदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूत रुपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(नेत्र कुमार खत्री)
नायब महालेखापरीक्षक

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७६।७७

परिचय – स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले यस फालेलुङ गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु फालेलुङ गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस गाउँ पालिका अन्तर्गत ८ वडा, ४३ सभा सदस्य, २०७.१४ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा २१८८४ जनसंख्या रहेको छ ।

स्थानीय सञ्चित कोष – आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को स्थानीय सञ्चित कोष आय व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।

पालिकालाई एकिकृत वार्षिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या २०७४ स्वीकृत भएको नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NPSAS) बमोजिमका फारामहरु सहितको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म ले प फा नं २७२) अनुसार पालिकाको यस वर्षको आय व्यय विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

आर्थिक कारोबारको स्थिति

विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.		
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		४९,३७,२६,८४८.७३	४५,३०,६८,०९९.४०		४५,३०,६८,०९९.४०			
क. प्राप्ति (सञ्चितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		४२,८६,१०,९३०	३८,६४,४४,०५७.५७	०	३८,६४,४४,०५७.५७	०	०	०
११००० कर	११	८,२१,२४,०००	५,६२,७९,८७३.५७	०	५,६२,७९,८७३.५७	०	०	०
१३००० अनुदान		३४,४५,३६,९३०	३२,८९,३१,०००	०	३२,८९,३१,०००	०	०	०
संघीय सरकार	१२	३०,९०,१३,९३०	२९,३४,०८,०००	०	२९,३४,०८,०००	०	०	०
प्रदेश सरकार	१२	३,५५,२३,०००	३,५५,२३,०००	०	३,५५,२३,०००	०	०	०
१४००० अन्य राजस्व		१९,५०,०००	१२,३३,१८४	०	१२,३३,१८४	०	०	०
ख. अन्य प्राप्ति		६,५१,१५,९१८.७३	६,६६,२४,०४१.८३		६,६६,२४,०४१.८३			
वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०	०	०	०	०
प्रकोप व्यवस्थापन कोष		७९,२०,९१८.७३	७९,२६,२३८.७३		७९,२६,२३८.७३	०	०	०
कर्मचारी कल्याण कोष		३,५०,०००	३,५०,०००		३,५०,०००			
महिला तथा बालबालिका कोष		२,५०,०००	२,५०,०००		२,५०,०००			
धरौटी		०	२९,५०,११०	०	२९,५०,११०	०	०	०
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		५,६६,९५,०००	५,५२,४७,६९३.१०	०	५,५२,४७,६९३.१०	०	०	०
भुक्तानी (ग+घ)		५२,८०,११,५५४.७३	४५,४५,५०,५९६.५४		४५,४५,५०,५९६.५४			
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		४६,३३,९५,६३६	३९,११,८३,३८२.८४		३९,११,८३,३८२.८४			
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१५,१७,२३,११२	१४,२५,९९,६४९.२६	०	१४,२५,९९,६४९.२६	०	०	०
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	७,५९,६४,०००.३३	५,९५,२४,०२८.२९	०	५,९५,२४,०२८.२९	०	०	०
२५००० सहायता (Subsidy)	१८	१,७३,९२,०००	१,४३,८५,७४३	०	१,४३,८५,७४३	०	०	०
२६००० अनुदान	१८	३,००,०००	०	०	०	०	०	०
२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	९१,८४,८१७.६७	९०,०३,३९२.२९	०	९०,०३,३९२.२९	०	०	०

२८००० अन्य खर्च	१८	२९,००,०००	१८,३३,२००	०	१८,३३,२००	०	०	०
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	२०,५९,३१,७०६	१६,३८,३६,३००	०	१६,३८,३६,३००	०	०	०
घ. अन्य भूक्तानी		६,४६,१५,९१८.७३	६,३३,६७,२१३.७०		६,३३,६७,२१३.७०			
कोषहरु		७९,२०,९१८.७३	७०,६५,६३६	०	७०,६५,६३६	०	०	०
धरौटी		०	१४,९३,४५०	०	१४,९३,४५०	०	०	०
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		५,६६,९५,०००	५,५२,४७,६९३.१०	०	५,५२,४७,६९३.१०	०	०	०
कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी			(४,३९,५६५.४०)		(४,३९,५६५.४०)			
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		(३,४२,८४,७०६)	(१४,८२,७९७.१४)		(१४,८२,७९७.१४)			
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			२,८९,५५,६९७.५२		२,८९,५५,६९७.५२	०	०	०
वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)		(३,४२,८४,७०६)	२,७४,७२,९००.३८		२,७४,७२,९००.३८	०	०	०
बैंक तथा नगद बाकी	२४		२,७४,७२,९००.३८		२,७४,७२,९००.३८	०	०	०

दफा	लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा	बेरुजू रकम
	लेखापरीक्षणको दौरानमा देहाय बमोजिम असुली भएको भौचर पेश भएको छ ।	

सि न	व्यहोरा	रकम	सञ्चीत कोष
१	समपूरक अनुदान फिर्ता	२१३७९८१	प्रदेश
२	सशर्त अनुदान फिर्ता	१३६४९०२	सङ्घीय
३	कर कट्टी दाखिला	२९७४५९	सङ्घीय
४	बढी भत्ता तथा सुविधा भुक्तानी भएको असुल	९८९४०	स्थानीय
	जम्मा	३८९९२८२	

	लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी भए पश्चात रु. ४९६८४३ असुल भई विभिन्न सञ्चित कोषमा दाखिला भएको छ ।	
	वित्तीय विवरण विश्लेषण	
१.	**वित्तीय विवरण** – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ। सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार गाउँपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन् । • स्थानीय तहले सञ्चित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम र सञ्चित कोषबाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन । • लेखापरीक्षणका क्रममा बैंक नगदी किताब तथा पेश्की खाता अद्यावधिक नरहेको कारण स्थानीय तहले पेश गरेको आय–व्यय विवरण यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन । त्यसैले तोके बमोजिमका वित्तीय विवरण तथा खाताहरु अद्यावधिक गरि आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरि लेखाङ्कन गर्नुपर्दछ ।	
२.	**आर्थिक कारोबार** - यस पालिकामा यस वर्ष रु. ४५३०६८०९९ आय भएकोमा २०७७ असार मसान्त सम्म रु. ४५४५५०५९६ खर्च भई रु. (१४८२७९७) मौज्दात रहेको छ । गत वर्षको मौज्दात समेत बर्षान्तमा सञ्चित कोष र अन्य कोष रु. २७४७२९०० रहेको देखियो ।	
३.	**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गरेको पाईएन । यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन । • आर्थिक सहायता र औषधी उपचारको रकम वितरण गर्दा सो सम्बन्धि कार्यविधि बनाएर मात्र गर्नु पर्नेमा गरेको देखिएन । • वडाहरु र पालिकाका एकै प्रकृतिका योजना तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दा (विउ विजन ,खरीद पाडा सुगुर, गाइ खरीद,कृषि सामान खरिद , सोलार खरिद, फर्निचर खरिद र सडक पुर्वाधार) विभिन्न अनुगमनकारी निकायका निर्देशन परिपत्र र प्रतिवेदन अनुसार एकीकृत प्याकेज बनाई	

मितव्ययी, प्रतिस्पर्धी र दक्षतापूर्ण ढङ्गबाट कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा सो बमोजिम गरेको देखिएन ।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभूत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेखाङ्कन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन ।
- पालिकाले एक आर्थिक वर्षको अन्त्य भित्र भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची १४ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।
- पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष सञ्चालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन।
- कार्यालयको श्रेष्ता र बैंक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्बन्धमा बैंक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्बन्धमा एकिन गर्न सकिएन ।
- स्थानीय कोषको सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन प्रणालीमा एकरुपता र शुद्धता कायम गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले उपलब्ध गराएको स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) को प्रयोग गरेको पाईएन ।
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिमके मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६५, ६६ र ६७ मा क्रमशः स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान र बजेट सीमा निर्धारण समिति र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति रहने व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले उक्त समिति गठन गरेको पाईएन ।
- विषयगत क्षेत्रमा सञ्चालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रीत भई वितरणमुखी रहेको पाईयो।
- पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अद्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो ।
- वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अद्यावधिक गरेको पाईएन ।
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।
- मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६ (क) मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ टीडिएस नगरेको ।
- कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरी निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको ।
- कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलबार नम्बर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरि प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र

	दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन। • ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ अनुसार पालिकाबाट सञ्चालन भएका विभिन्न योजना तथा निर्माण कार्य गर्ने गरी गठन भएका उपभोक्ता समितिहरु उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । • सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन। • वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको पाईएन । • पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको अभाव रहेको पाईयो । • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिति अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन, २०४९ वमोजिम कार्यविवरण वनाई लागु गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ (ख) (२) वमोजिम तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेखेको पाईयो । • मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को परिपत्र अनुसार यस पालिकामा समाहित भएका साविकका गाँउ विकास समिति को नाममा रहेका पेश्की तथा वेरुजुको लगत तयार गरेको पाईएन । • पालिकाले विद्यालयमा रकम निकासा गर्दा विद्यालयगत निकासा प्रष्ट देखिने गरी खाता राखेको देखिएन । • स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमअनुसार सञ्चालन गरिने विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालनका लागि के कति बजेटको व्यवस्था भई कुन कुन समयमा सञ्चालन गरिनु पर्ने हो र त्यस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको अभिलेख देखिने गरी कार्यक्रमगत खर्च खाता राख्नुपर्नेमा सो राखेको देखिएन । कार्यक्रमगत खर्च खाता राखेमा सञ्चालन गरिएका विभिन्न कार्यक्रमहरुको वार्षिक बजेट, सञ्चालन हुने समय, सोको खर्च सजिलै एकिन हुने र कार्यक्रम बजेटको अवधारणा अनुसार स्वीकृत बजेटभन्दा बढी खर्च नहुने र कार्यक्रमको प्रभावकारिता र उपलब्धि मापनसमेत सजिलै एकिन हुने हुँदा उक्त अभिलेख राख्नुपर्ने देखिएको छ । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
४.	**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ म स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश	

गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री हिमा अधिकारीले मिति २०७६।०३।१० गते रु. ३७ करोड १५ लाख ६९ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७६।०३।११ मा पारित भएको छ।यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७६।०३।१६ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ।

५. **चौमासिक पुँजीगत खर्च** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्य लक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप अषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

रु.हजारमा

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			
		प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	अषाढ महिना
फालेलुङ गाउँपालिका पुँजीगत	१६३८३६	७७४२	३८६११	११७४८२	८८२३४
प्रतिशत	१००	५	२३	७२	५४

६. **पुँजीगत खर्च** - कार्यालयबाट पेश भएको विवरणा अनुसार पुँजीगत खर्च देहाय अनुसार गरेको पाइयो ।

कार्यक्रमको नाम	निर्माण कार्यमा भएको कुल खर्च	कुल खर्च मध्ये उपभोक्ता समिति मार्फत	निर्माण व्यवसायीबाट
निर्माण कार्यमा भएको खर्च	१०८७०८८९८	७१८२८९४१	३६८७९९५७

कुल खर्च मध्ये ६६ प्रतिशत उपभोक्ता समितिबाट खर्च गरेकोले प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट खरिद गर्नेतर्फ पालिकाको ध्यान दिनु पर्दछ ।

७. **खरिद योजना** - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ६ बमोजिम सार्वजनिक निकायले तोकिए बमोजिम खरिदको गुरुयोजना तथा वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले यो वर्ष रु. १०,८७,०८,८९८ को खरिद गरे पनि सो अनुरुप खरिद योजना तयार गरेको पाइएन । अतः ऐन तथा नियमावलीमा तोके बमोजिम गुरु योजना तथा वार्षिक खरिद योजना बनाउने र सो बमोजिम खरिद व्यवस्थापन गर्नेतर्फ कार्यालयले ध्यान दिनु पर्दछ ।

८. **आन्तरिक ऋण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६८ बमोजिम गाउँपालिकाले वित्त आयोगको सिफारिसमा सम्बन्धित सभाबाट स्वीकृत गरी उत्पादनशील, रोजगारमूलक, आन्तरिक आयवृद्धि तथा पुँजीगत कार्यका लागि आन्तरिक ऋण लिन सक्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले यो वर्ष आन्तरिक ऋण लिएको देखिएन ।

९. **योजना छनौट** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ को उपदफा ४ अनुसार पालिकाहरुले आवधिक वार्षिक रणनीतिगत विषयको योजना बनाउदा मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुमा लगानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।त्यस्तै सोही ऐनको दफा २४ को उपदफा १० अनुसार पालिकाले स्थानीयस्तरका विकास आयोजनाको आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्याङ्कन कार्य गर्न सक्नेछ व्यवस्था रहेको छ।तर पालिकाले १२० वटा सानो प्रकृतिका रु.५००००० भन्दा घटीका योजना अध्ययन ,अनुसन्धान र प्रभाव मुल्याङ्कन बेगर रु.२,२४,१०,००० को छनौट तथा कार्यान्वयन

	गरेको देखियो। साना साना योजना वडावाट छनौट गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेकोले मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन योजना वनाइ मध्यम र ठुला आयोजनाहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने तर्फ ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।	
१०.	**उपभोक्ता समितिको श्रेस्ता अनुगमन** — सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालित कार्यक्रमको लेखा दुरुस्त राख्ने दायित्व सम्बन्धित उपभोक्ता समितिका प्रमुख, कोषाध्यक्ष र सदस्य सचिवको हुने, लेखा दुरुस्त नराखेको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही हुने एवं भए गरेको कामलाई नगरेको तथा नगरेको कामलाई गरेको सिफारिस गर्ने, नापजांच प्राविधिक सुपरीवेक्षण गर्ने र अन्तिम मूल्यांकन गर्ने कर्मचारीलाई प्रचलित कानुन बमोजिम कारबाही हुने व्यवस्था छ। उपभोक्ता समितिले राखेको लेखाको सम्बन्धमा अनुगमन गरेको देखिएन। उपभोक्ता समितिमार्फत् भुक्तानी गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम श्रोतमा अग्रिम आयकर कट्टी गर्नुपर्ने, स्थायी लेखा नम्बर र मूल्य अभिबृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र भएकासँग खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्थाको पालना भएको छैन । उपभोक्ता समितिबाट खरिद गरिएका विभिन्न जिन्सी, निर्माण सामग्री र हेभी मेशिनको भुक्तानीमा अग्रिम आयकर कट्टी गरेको समेत देखिएन । उपभोक्ता समितिले लेखा नराख्ने, कार्यालयबाट अनुगमन नहुने अवस्थामा आयकर ऐन, २०५८ अनुसार लाग्ने आयकर तथा भुक्तानीमा असुली गरिने कर रकम निर्माण व्यवसायी तथा आपूर्तिकर्ताबाट छली हुन सक्ने भएकोले अनुगमन गर्नुपर्दछ ।	
११.	**नक्सा पास —** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७(१) अनुसार कसैले पनि गाउँपालिकाबाट नक्सा पास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने व्यवस्था छ। तर यो वर्ष गाउँपालिकामा नक्सा पाससम्बन्धी काम कारबाही भएको छैन। त्यसैले तोकेबमोजिम संरचना निर्माण गर्नु पूर्व गाउँपालिकाबाट नक्सापास गर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१२.	**प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ। पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ३५ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित २६ जना पदपूर्ति भएको देखिन्छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका प्रशासकीय अधिकृत छैठौ लेखा, स्तरको कर्मचारी सहित ९ पदहरु रिक्त रहेका छन्। दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ। तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।	
१३.	**महोत्सव तथा अन्य खर्च** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले संस्था, समूह, पर्व, जात्रा, यात्रा, विरामी, संस्कृति लगायतमा आर्थिक सहायता दिन सक्ने कानूनी व्यवस्था गरेको देखिदैन। तर गाउँपालिकाले कानूनी व्यवस्था बेगर यस वर्ष उत्सव महोत्सव, धार्मिक, सामाजिक, साँस्कृतिक प्रकृतिका कार्यमा रु.४६४००० खर्च गरेका छन ।	
१४.	**कल्याण कोष** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याण कोषमा रु.२००००० ट्रान्सफर गरेको छ ।	
१५.	**कानून र सञ्चालन स्थिति** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३० नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म १८ वटा ऐन, ११ वटा नियमावली, १९ कार्यविधि लगायत ४८ वटा कानुन निर्माण गरी	

	कार्यान्यनमा ल्याएको छ ।	
१६.	**न्यायिक समिति** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाह दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी २ लेनदेन र यो बर्ष थप भएको १५ गरी कुल १७ विवाद दर्ता भएकोमा १४ वटा मात्र फछ्र्यौट भई ३ बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।	
१७.	**थप अनुगमन भत्ता** - गो.भौ. ५९५ मिति ०७७।३।१७ अनुसार गाउँ तथा पालिकासभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्वन्धि ऐन, २०७५ दफा ३ को अनुसूचि १ अनुसार गाउँपालिकाका पदाधिकारीले पाउने सुविधको सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ।सो ऐन अनुसार अध्यक्ष, उपाध्यक्षले मासिक रुपमा रु.१००००, वडाध्यक्षले ४०००, कार्यपालिका सदस्यले २००० र वडा सदस्यले अनुगमन भत्ता पाउने व्यवस्था छ । तर पालिकाले पुन अनुगमन भत्ता भनी थप रु.९९४५० पदाधिकारीहरुलाई भुक्तानी भएको हुदा बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गरी स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	९९४५०
१८.	**पुँजीगत बजेटमा चालु प्रकृतिका खर्च** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले पुँजी सृजना नहुने खालका वितरणमूखी तथा उपयोगिता नदिने खर्चलाई निरुत्साहित गर्दै स्थानीय तहले अधिकतम प्रतिफल दिने र पूँजीको निर्माण हुने एवम् उपयोगिता सिर्जना हुने गरी योजना छनौट तथा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । तर पालिकाले देहाय अनुसारका पुँजी निर्माणमा सहयोग नरहने, उत्पादनमा वृद्धि नगर्ने किसिमका खर्चलाई विभिन्न संघ संस्था, समूह, क्लव लगायतलाई कार्यक्रम र प्रस्तावको आधारमा पुँजीगत शीर्षकबाट रु.१४२१३३३ भुक्तानी दिएको पाईयो ।	

भौ.नं. र मिति	खर्च	रकम
२०२।०७६।११।२२ समानीकरण पुँजीगत	थोक्लिम्बा काई स्वास्थ्य केन्द्रको तलब	९११३३३
२०३।० ६।१२।२३ समानीकरण पुँजीगत	थोक्लिम्बा इकाई स्वास्थ्य केन्द्रको तलब	१०००००
२०४।०७७।१।२२ समानीकरण पुँजीगत	थोक्लिम्बा इकाई स्वास्थ्य केन्द्रको तलब	१५००००
२०६।०७२।२।२२ समानीकरण पुँजीगत	थोक्लिम्बा इकाई स्वास्थ्य केन्द्रको तलब	१३००००
२०७।०७७।३।८ समानीकरण पुँजीगत	थोक्लिम्बा इकाई स्वास्थ्य क न्द्रको तलब	१३००००
	जम्मा	१४२१३३३

१९.	**व्यवसाय कर** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष गाउँपालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत ७४०५० मात्र संकलन गरेको देखिएको छ । साथै क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरुको अभिलेख अद्यावधिक गरेको छैन । तसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।	
२०.	**सेवा प्रवाह —** गाउपालिकाले पेश गरेको सेवा प्रवाह सम्वन्धि विवरण देहाय अनुसार रहेको छ	

क्र.सं.	विवरण	सेवा प्राप्तिका लागि निवेदन संख्या	सिफारिस संख्या
१	नागरिकता सिफारिस	३९४	३९४
२	घरवाटो सिफारिस	४२१	४२१
३	नाता प्रमाणित	२११	२११
४	जन्म दर्ता मृत्यु बिबाह बसाइसराइ सम्बन्ध बिच्छेद	१३१५	१३१५

२१. **विज्ञापन कर** - प्रदेश नं १ आर्थिक ऐन, २०७६ को दफा ५ मा प्रदेश भित्र राखिने होडिङ बोर्ड, साईन बोर्ड, व्यानर, ट्राई भिजन बोर्ड, ग्लो बोर्ड, स्टल, डिजिटल बोर्ड, धातुको फ्रेम वा कुनै स्थानमा लागाउने, लेख्ने वा विद्युतीय तरंगको प्रयोग गरेको प्रचारको लागि राखिने वस्तु वा सामाग्रीमा गरिने विज्ञापनमा कर लगाई असुल गर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले यस सम्बन्धी कुनै कर असूल गरेको देखिएन् ।

२२. **राजश्व कारोबारको लेखा** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम नियम ९२(१) मा प्रत्येक कार्यालयले राजश्वको लेखा महालेखापरीक्षकको कार्यालयवाट स्वीकृत ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले राजश्व आम्दानी तर्फ म.ले.प.फा.नं. १०८ र १०३ प्रयोग नगरी आम्दानी गरेको छ । नियमावलीको व्यवस्था अनुसार म.ले.प.फा.नं. १०८ र म.ले.प.फा.नं. १०३ राखी राजश्व असुली लेखा व्यवस्थित गर्नुपर्दछ । साथै असुली रकम असुल भएको भोलीपल्ट दाखिला गर्नुपर्नेमा वडा कार्यालयले मासिक/त्रैमासिक रुपमा दाखिला गर्ने गरेको देखियो । असुली रकम नियमानुसार समयमै दाखिला गर्नुपर्दछ । आम्दानी जस्तो संवेदनशील विषयमा गम्भीर भई अनिवार्य रूपमा राख्नुपर्ने दैनिक आम्दानी एवं बैङ्क दाखिला खाताहरूको प्रयोग गरी आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।

आयकर एवं मु.अ. कर

२३. **भुक्तानीमा कर** – आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले देहायको भुक्तानीहरु गर्दा अग्रिम आयकर वापतको रकम कट्टा नगरी भुक्तानी गरेको हुदा निम्नानुसारको रकम असुल हुनुपर्ने रु. ३२४८४

भौ नं मिति	भुक्तानी पाउने	भुक्तानी रकम	नपुग /कर रकम
३०१,३३३।०७६।९।१४ समानीकरण पुँजीगत	मन्दिशा एण्ड एम स डी कन्स्ट्रक्सन	२७३३०७२	१३८६०
१३२।०७७।२।१८,३३१, ३३०।०७।३।३१, समानीकरण पुँजीगत	शुभ निर्माण सेवा	३ २१६०१	१८६२४
जम्मा			३२४८४

२४. **मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टी** - आर्थिक ऐन, २०७६ ले गरेको व्यवस्था अनुसार सरकारी कार्यालयले २०७६।२।१६ देखिको ठेक्का वा करार अन्तर्गतको भुक्तानीमा मू.अ.कर रकमको ५० प्रतिशत सम्बन्धित राजस्व शीर्षकमा र बाँकी ५० प्रतिशत सम्बन्धित फर्मलाई भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ।तर पालिकाले देहायको भुक्तानीमा नियमानुसार ५० प्रतिशत रकम रु. ६४६२०५ गरी राजस्व दाखिला नगरी फर्मलाई नै भुक्तानी दिएको देखिन्छ।तसर्थ उक्त रकमको कर समायोजन प्रमाण पेश हुनेपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु. ५६२७२७

भौ. नं. र मिति	फर्मको नाम	भुक्तानी रकम	भ्याट भुक्तानी	५०% भ्याट

					रकम
	१६०।०७७।२।२८ समानीकरण पुँजीगत	ब्रिक कन्सल्ट प्रा लि	६४८७००	८४३३१	४२१६५
	३०१।०७६।९।१४ ३३३।०७६।९।१४ समानीकरण पु जीगत	मन्दिशा एण्ड एम एस डी कन्स्ट्रक्सन प्रा लि	९२४०००	१०६५००	५३२५०
	३३०।०७७।३।३१ ३१२।०७७।३।३१ १३४।०७७।२।१८ समानीकरण पुँजीगत	शुभ निर्माण सेवा	३१९२१६३	३६४३६३	३०४१९
	३२८ ३२७।०७६।५।२५ समानीकरण पुँजीगत	कमल कन्स्ट्रक्सन	५९९८५२६	६९००९४	३४५०४७
	४६।०७ ।११।२२ संघीय शसर्त पुँजीगत	कमल कन्स्ट्रक्सन	२९४२१७८	३३६१७९	५३०८९
	४२।०७६।९।२४ संघीय शसर्त पुँजीगत	मन्दिशा एण्ड एम एस डी कन्स्ट्रक्सन प्रा लि	२३७७८००	३०९११४	३८७५७
	जम्मा		१६०८३३६७	१८९०५८१	५६२७२७
२५.	**विल विजक** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) मा खर्च गर्दा खर्चको बिलभर्पाइ सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले उपाध्यक्ष हिमा अधिकारीलाई रु.६३१५० भुक्तानी गरेकोमा उक्त खर्च संग सम्वन्धित विल भर्पाइ लेखापरीक्षणको अवधिसम्म पेश नभएकोले पेश हुनुपर्ने रु.				६३१५०
२६.	**लक्षित समूह खर्च** - स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९ को दफा १२ (७) अनुसार लक्षित समुहको मागको आधारमा लक्षित समुहको पूँजी निर्माण, सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीय सुधार, क्षमता विकासको मापन गर्न सकिने ठोस कार्यक्रम र आयोजनामा मात्र रकम विनियोजन र खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ । कुनै पनि प्रकारका वितरणमूखी कार्यक्रम, सभा सम्मेलन वा गोष्ठीमा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था भएकोमा गाउँपालिकाले गोष्ठी सभा सम्मेलन जस्ता कार्यक्रममा समेत खर्च गरेको देखिएकोले कार्यविधिको परिपालना भएको नदेखिएकोले यस्ता कार्यमा सुधार हुनुपर्दछ ।				
२७.	**वन पैदावार** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६२(ख) मा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार बिक्री तथा उपयोगसम्बन्धी आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना बनाई गाउँपालिकाबाट स्वीकृत				

	गराउनु पर्ने र वन पैदावार बिक्री बापत प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत रकम सम्बन्धित गाउँपालिकाको सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले सो सम्बन्धी अभिलेख तथा वन कार्ययोजना स्वीकृत गरेको देखिएन ।आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका सामुदायिक वनको अभिलेख राखी वन कार्य योजनाको स्वीकृति तथा वन पैदावारको बिक्रीबाट प्राप्त हुने रकम आम्दानी गर्न पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
	समानीकरण चालु	
२८.	**भ्रमण भत्ता** — गाँउ तथा पालिकासभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ८ अनुसार पालिका कार्यपालिकाका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा सदस्यले पालिकाको क्षेत्र वाहिर वास वस्न परेमा क्रमश ३ दिन २ दिन सम्मको भ्रमण आदेश अध्यक्ष र उपाध्यक्ष स्वयमले स्विकृत गर्नसक्ने र सो भन्दा बढी दिनको भ्रमण आदेशको लागि कार्यपालिकाको बैठकबाट स्विकृत वा अनुमोदन गर्नु पर्ने व्यबस्था रहेकोछ । यसै गरी दफा ८ अनुसार भ्रमण गर्दा स्विकृत भ्रमण आदेशमा भ्रमणको उद्धेश्य कारण र भ्रमणवाट प्राप्त हुने संभावित प्रतिफल समेत उल्लेख गर्नु पर्ने र भ्रमणबाट फर्किएको तीन दिनभित्र भ्रमण बाट प्राप्त उपलव्धीको व्यहोरा सहितको भ्रमण प्रतिबेदन समेत कार्यालयमा पेश गर्नु पर्ने व्यबस्था रहेको छ ।यसैगरी भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ अनुसार भ्रमणमा खटिने कर्मचारी वा पदाधिकारीले भ्रमण प्रारम्भ गरेपछि तोकिएको ढाँचामा भ्रमण अभिलेख राख्नु पर्ने व्यबस्था रहेको छ ।यस बर्ष पालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई भ्रमणभत्ता खर्च लेखेको देखियो । पदाधिकारीहरुको ऐनले तोकेको अवधिभन्दा बढी अबधिको भ्रमण आदेश आफैले स्विकृती गरेको कार्यपालिकाको बैठक बाट अनुमोदन नगरेको, भ्रमणको उद्धेश्य स्पष्ट उल्लेख नगरेको, भ्रमण प्रतिबेदन दिने नगरेको र नियमानुसार भ्रमण अभिलेख राख्ने गरेको देखिएन । कानूनमा तोकिए बमोजिमको प्रकृया पालना गर्नु पर्दछ ।	
२९.	**समानीकरण अनुदानबाट शिक्षकको तलब भत्ता** – अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई स्वीकृत दरबन्दी भित्रका शिक्षकको तलब भत्ता बापत सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । साविकको जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट अनुमति प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका र कुनै पनि दरबन्दी तथा राहत अनुदान कोटा प्राप्त नगरेका विद्यालयलाई शिक्षक व्यवस्थापन गर्ने गरी शैक्षिक सत्र २०७६ का लागि सहयोग अनुदान दिन सकिने व्यवस्था छ।तर पालिकाले स्वीकृत दरबन्दीभित्र नपरेका एवं विद्यालयले गत विगतदेखि नै आन्तरिक स्रोतबाट तलब भत्ता व्यहोरेका शिक्षकलाई वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट रु.७१९८०६३ तलब भत्ता भुक्तानी गरेकोले अनियमित देखिएको रु.	७१९८०६३
३०.	**घटी कर कट्टी** - आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा भुक्तानीमा अग्रीम कर कट्टा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ।कार्यालयले संस्था मार्फत तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरेकोमा सम्बन्धित संस्थाले बिजक जारी नगरी निवेदनको आधारमा खर्च लेखेकोमा देहाय अनुसार घटी कर कट्टा गरेकाले नपुग कर असुल गर्नु पर्ने रु.	१६८०७७

सि नं	संस्थाको नाम	भुक्तानी रकम	कट्टी रकम	नपुग कर रकम
१	पव्लिक टाइम्स उदघोषण तालिम	१०००००	३७५०	११२५०
२	याक्थुङ मिडिया प्रा लि उदघोषण तालिम	१०००००	६५०७	८४९३
३	नमुना वाल तथा युवा क्लव उदघोषण तालिम	१५३७००	४५१०	१८५४५

४	ग्रामिण सामुदायिक विकास केन्द्र उदघोषण तालिम	२२००००	०००	३३०००
५	फाल्गुनन्द जनसेवा समाज नेपाल	३५४२००	१०१५०	४२९८०
६	पञ्चमी युनेश्को संघ हाउस वायरिङ	३७००००	९८९	४५६०५
७	रेडियो मितेरी	६००००	७९६	८२०४
	जम्मा			१६८०७७

३१. **वढी भुक्तानी** - १४८।२०७७।९।२४ आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) मा खर्च गर्दा खर्चको बिलभर्पाइ सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ ।तर पालिकाले वैठक सञ्चालन विविध खर्च मसलन्द खर्च जस्ता विल विजक संलग्न गरी भुक्तानी भएको रकम रु.३०१७४४ मध्ये रु. २८४००४ को मात्र विजक पेश भएकोले नपुग रकम रु. १७४४० असुल गरी स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिला हुनुपर्ने रु. — १७४४०

३२. **विल भर्पाइ** – आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७४ अनुसार सरकारी रकम खर्च सम्बन्धि कार्यविधि उल्लेख गरिएको छ।सार्वजनिक निकायले कुनै पनि रकम खर्च गर्दा विल भर्पाइ सहित लेखा राख्नु पर्दछ।कार्यालयले निम्नानुसार भुत्तानीमा फोटोकापी विजक संलग्न गरी भुक्तानी गरेकोले सक्कल विजक पेश हुनुपर्ने रु. — १७४८०७

भौ नं मिति	नाम	शिर्षाक	भुक्तानी रकम
१४७।०७६।९।१४	स्याङवो कम्प्युटर सप्लायर्स	समानीकरण चालु	२५४२५
३२२।०७७।१।५	झरना स्टोर्स	समानी रण चालु	१५२७५
४४६।०७७।२।२८	क्रिय िभ मिडया प्रा लि	समानीकरण चालु	११४१०७
७१५।०७७।३।३१	सगरमाथा मिडिया	समानीकरण चालु	२००००
	जम्मा		१७४८०७

३३. **तालिम भत्ता बढी भुक्तानी** - १५७।०७६।०८।१० समानीकरण चालु पालिकाले गाउँपालिका भित्रै कार्यालय समयमा सञ्चालन गरेको तालिम कार्यक्रममा सहभागी पदाधिकारीलाई तालिम अनुगमन भत्ता मौसम ढुङ्गेललाइ रु.१७०० भुक्तानी गरेकोले कार्य सञ्चालन निर्देशिका विपरीत देखिएकोले असुल गर्नुपर्ने रु. — १७००

३४. **च्याउ विउ** - वडा सचिव विरेन्द्र वानियाले अपिल एग्रो बाट १८८० प्याकेट च्याउको विउ रु ९४००० खरिद गरेकोमा च्याउ विउ वितरण भर्पाइ अनुसार १३५० प्याकेट मात्र वितरण भएको देखिएकोले बाँकी विउ ५३० प्याकेट को रु ५० का दरले भुक्तानी भएको रकम रु २६५०० असुल गर्नपर्ने रु — २६५००

३५. **प्रशिक्षण भत्ता बढी भुक्तानी** - खर्च सम्वन्धी निर्देशिका, २०७३ मा सवै प्रकारको तालिम, गोष्ठी, सेमिनार, कार्यशाला सञ्चालन सम्वन्धी खर्चको मापदण्ड रहेको र स्थानीय तह मा आफ्नै निर्देशिका नभएको अवस्थामा यसै वमोजिम खर्च गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । यस निर्देशिका वमोजिम गाउँपालिका स्तरमा तालिम सञ्चालन गर्दा प्रशिक्षकले प्रति सेसन कार्यपत्रवापत रु.८०० र प्रवचन वापत रु.७०० गरी जम्मा रु.१,५०० पाउने व्यबस्था रहेको छ ।त्यस्तै आन्तरिक व्यक्तिले प्रशिक्षण गरे वापत अधिकृत स्तरले कार्यपत्रको मात्र रु.१००० को दरले र सहायकस्तरले रु.८०० का दरले भत्ता पाउनुपर्ने व्यवस्था छ ।तर पालिकाले सञ्चालन गरेको देहायको कार्यक्रमहमा तोकिएको भन्दा बढी भुक्तानी गरेकोले असुल गर्नुपर्ने रु. — ४०८०

भौ. नं.मिति	विवरण	कक्षा सख्या	भुक्तानी रकम	कर बाहेक बढी भुक्तानी
९९।०७६। ।२४ समानीकरण चालु	आन्तरिक प्रशिक्षक मौसम ढुङ्गेल योजना अभिमुखिकरण कार्यशाला	२	१६००	१०२०
९९।०७६।७।२४ समानीकरण चालु	आन्तरिक निरज चौधरी योजना अभिमुखिकरण कार्यशाला	२	१६००	१०२०
९९।०७६।७।२४ समानीकरण चालु	आन्तरिक प्रशिक्षक दयानन्द चौधरी योजना अभिमुखिकरण कार्यशाला	१	१२००	३४०
९९।०७६।७।२४ समानीकरण चालु	आन्तरिक प्रशिक्षक सुर्य कार्की योजना अभिमुखिकरण कार्यशाला	१	१२०	३४०
३३०।०७६।१२।१६ सम नीकरण चाल	आन्तरिक प्रशिक्षक दयानन्द चौधरी लाई योजना अभिमुखिकरण कार्यशाला	२	१२००	६८०
३३०।०७६।१२।१६ समानीकरण चालु	आन्तरिक प्रशिक्षक सुर्य कुमार कार्की लाई योजना अभिमुखिकरण कार्यशाला	१	१२००	६८०
जम्मा			८०००	४०८०

३६. **बढी भुक्तानी** -१५।०७६।१२।२ समानीकरण चालु प्रदेश नं. १ सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, कार्यविधि र मितव्ययीता सम्वन्धी निर्देशिका, २०७५ मा सवै प्रकारको तालिम, गोष्ठी, सेमिनार, कार्यशाला सञ्चालन लगायतका खर्चको मापदण्ड सम्बन्धमा व्यबस्था छ।यस निर्देशिका वमोजिम गाउँपालिका स्तरमा तालिम, कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सहभागीले रु.७०० पाउने व्यवस्था छ।कृषि मेला तथा उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम सहभागी भत्ता ३१ जना खर्चको मापदण्ड विपरीत सहभागी भत्ता रु.७९०५बढी भुक्तानी भएकोले असूल गर्नु पर्ने रु. — ७९०५

३७. **कर दाखिला नगरेको - ३०।०७७।३।३१** समानीकरण कृषि चालु वार्ड नं ४ मा आलु पकेट क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम अन्तर्गत बिहानी कृषक समुहले बैङ्क दाखिला गर्नुपर्ने कर रु. ६२५२ दाखिला गरेको नदेखिएकोले असुल गरी संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु. — ६२५२

शसर्त कार्यक्रम

३८. **शिक्षक दरवन्दी र पदपुर्ति** - गाउपालिकाले पेश गरेको शिक्षक दरवन्दी र पदपुर्ति देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्रस.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	हाल भएको शिक्षक दरबन्दी				पदपुर्ती	पदपुर्ती करार	बिद्यार्थी संख्या
			बा.बि.	प्रा. वि	नि.मा.	मा. वि			
१	सरस्वती मा वि मान्छेबुङ	३	१	१	३	३		५	१५८
२	सिद्धदेवी मा वि□सिदिन	७	१	४				१०	२०९

		३	सिद्धकाली मा वि एकतिन	२	१	४	१	२		९	१८३		
		४	सिंहसिद्ध मा वि अंशुभङ्याङ	८		४	१		१	७	११३		
		५	कालिका मा वि प्राङबुङ	५	१	३	३	२	१	४	३५९		
		६	सरस्वती मा □वि खुगा	१	२	६	१			७	१७□		
		७	सिंहबाहिनी मा वि ओगेम्वा	८	२	३				४	२१९		
		८	मेमेङ मा वि मेमेङ	४	१	२				□	२४९		
		९	सिद्धेश्वरी मा वि जिमाहा	२	२	४				५	१५७		
		१०	खुगा मा वि खाल्डे	१	१	२				५	१०५		
		११	पञ्चमुखी मा वि पञ्चमुखी	२	२	१				४	११५		
		१२	विद्या प्रचार मा वि आइतवारे	३	२	३				४	१९३		
		१३	पापुन्दे□ आ वि पापुन्देन	७	१	४				४	८१		
		१४	मोतिराम मा वि	२	२	४				२	१०२		
		१५	सरस्वती मा वि ताङ्लेपा	३	२	४				३	११४		
		१६	विहिदिन आ वि विहिदिन	७	१	४				१	१४५		
		१७	ज्ञानज्योति आ वि आहाले	८	१	५					९८		
		१८	पञ्चकन्या आ वि सिंगेडाडा	५	२	४				१	८०		
		१९	सिंहदेवी आ वि खेदोक	५	१	२				२	६३		
		२०	भृकुटी आ वि लुवाफु	८	१	३				१	७३		
		२१	थोक्पन आ वि बास्बोटे	७	२	२				३	१३३		
		२२	छिरुवा आ वि	६	१	१				३	९७		
		२३	सिद्धेश्वरी आ वि बास्बाटे	८	३	२				१	४३		
		२४	बालशिक्षा आ वि सिस्नेटार	५	१	३					५०		

२५	शिवगंगा आ वि खुगा	१	१	२				१	३६
२६	छिन्तापु आ वि पानीपरुवा	७	१	३					५५
२७	नुवादिन आ बि पोखरीटार	५	२	२				१	४२
२८	कालिका आ वि	३	१	२				१	६४
२९	बाहबिसे आ वि बाहबिसे	४	१	३					९०
३०	जरिङगे आ बि जरिङगे	२	१	३					२४
३१	शिंहकालीका आवि तालखर्क	४	१	२				२	९२
३२	बुढीथान आ बि सिकारे	६	१	१				२	३२
३३	सिद्र आ वि प्रँङबुङ	५	२	१				२	४८
३४	सेसेलुङ आ बि डँडँगाउ	□	२	१				२	२०
३५	नरेलुङ आ बि युदिनटार	४	१	१				१	२२
३६	सिंहकन्या आ बि लोक्से	७	१					२	३८
३७	फुलबारी आ □ इम्सुवा	६	१	२					२८
३८	फालेलुङ आ वि चित्रे	४	१	२					२८
३९	दिपज्योति आ बि दवाइपानी	६	२					२	१८
४०	जनक आ बि एकतिन	१	१					२	२४
४१	लिगि□बा आ बि लिगिम्बा	८	१					२	१९
४२	सिद्धकाली आ बि खोलाघँरी	३	२	१				१	२०
४३	थोक्लिम्बा आ बि थोक्लिम्बा	३	१					२	५२
४४	भवानी आ बि चित्रे	१	१	१				२	२६
४५	जलकन्या आ बि बिकटे	३	१	१					५
जम्मा			६०	१०३	९	७	२	११६	४१०१

उपरोक्त शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति एवम् विधार्थी सङख्या विश्लेषण गर्दा प्रति शिक्षक औषतमा २२ जना विद्यार्थी पढाउनु पर्ने अवस्था देखिएको, विद्यार्थी संख्याको तुलनामा शिक्षक दरबन्दी बढी भएको देखिदा

	गाउँपालिकाले शिक्षक दरवन्दी मिलानको कार्य यथाशिघ्र अगाडि बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।	
३९.	**प्रयोजन वेगरको खरिद -** १६५।०७७।३।३१ (संघ सशर्त) सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ५ उपनियम (२)(ख) मा खरिद गरिने माल सामान आवश्यक पर्ने समय खुलाई माग फाराम स्विकृत गराई खरिद कार्य गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयबाट खरिद गरिने सामानको आवश्यक पर्ने समय उल्लेख नगरी आर्थिक बर्षको अन्त्यमा विनियोजन रकम खर्च गर्ने उद्धेश्यले अमन फार्मेसीबाट मातृ तथा नवशिशु औषधी खरिद **Calcium gluconate, Magnesium sulphate, Vit k.** क्रमशः ८०० **amp,** ८०० **amp,** ९००**amp** खरिद गरी ४५७००।०० खर्च गरेको छ । न्यून मात्रामा मात्र आवश्यक हुने तथा **Expriry date** पनि एक वर्ष भन्दा कमको हुने औषधीहरु यति धेरै परिमाणमा खरिद गर्नु र हाल सम्म पनि खर्च हुन नसकी मौज्दातमा देखिनु कार्यदक्षताको सिद्धान्त प्रतिकुल देखिएको रु.	४५७००
४०.	**ग्रेड बढी भुक्तानी** —पालिकाले कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयवाट शिक्षकहरुको तलबी प्रतिवेदन पारीत गरी तलब खर्च लेख्नु पर्नेमा पारीत भएको ग्रेड भन्दा देहायको विभिन्न स्वास्थ्य संस्था अन्तर्गत कार्यारत स्वास्थ्यका कर्मचारीहरुलाई साउन र भदौको तलब भत्ता भुक्तानी गर्दा बढी भुक्तानी भएको ग्रेड बापतको रकम असूल गर्नु पर्ने रु.	११४५३६

कर्मचारी	व्यहोरा	बढी भुक्तानी
हे.अ. सुरज कुमार पासवान	भदौमा समायोजन भएको तर साउन देखिकै समायोजन ग्रेड भुक्तानी	१८८०
अ.हे.व. गणेश थोक्लिहाङ	भदौमा समायोजन भएको तर साउन देखिकै समायोजन ग्रेड भुक्तानी	१७७४
सि.अ.हे.व. हरिप्रसाद बास्कोटा	भदौमा समायोजन भएको तर साउन देखिकै सम योजन ग्रेड भुक्तानी	१८८०
अ.हे.व. ईन्द्र कुमारी राई	भदौमा समायोजन भएको तर साउन देखिकै समायोजन ग्रेड भुक्तानी	१७७४
सि.अ.हे.व.छैटौ चन्द्रेश्वर यादव	छुट प्राविधिक ग्रेड ०७७ असार र समायोजन ग्रेड माघमा भुक्तानी भएकोले ०७६ साउनमा ग्रेड रकम बढी भुक्तानी देखिएको	३३३४६
सि.अ.हे.व.छैटौ बालगोविन्द शाह	छुट प्राविधिक ग्रेड ०७७ असार र समायोजन ग्रेड माघमा भुक्तानी भएकोले ०७६ साउनमा ग्रेड रकम बढी भुक्तानी देखिएको	३०३४६
अ.न.मी पाँचौ संगीता चापागाई	छुट प्राविधिक ग्रेड ०७७ असार र समायोजन ग्रेड माघमा भुक्तानी भएकोले ०७६ साउनमा ग्रेड रकम बढी भुक्तानी देखिएको	२७९७०
अ.हे.व पाँचौ हर्कमाया जवेगु	छुट प्राविधिक ग्रेड ०७७ असार र समायोजन ग्रेड माघमा भुक्तानी भएकोले ०७६ साउनमा ग्रेड रकम बढी भुक्तानी देखिएको	१५५६६

	जम्मा	११४५३६

४१. **खर्च भन्दा बढी रकम भुक्तानी** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) मा खर्च गर्दा खर्चको बिलभर्पाइ सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले देहायको भुक्तानी गर्दा खर्चको पुष्टि गर्ने प्रमाण बिल भर्पाइ बेगर खर्च लेखेको प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु. ७६९८५

भौ. नं.मिति	विवरण	रकम
६१६।०७७।३।३१	वडा सचिव सिता अधिकारी विजक घटी पेश भएको	१०७८०
५७०।०७७।३।१३	पंचमुखी विद्यालय हाजिर जवाफ विल विजक भन्दा वढि भुक्तानी	१९७०५
२८७।०७७।१२।४	इन्धन र विविध खर्च भनी भुक्तानी भएको रकमको विल विजक पेश नभएको	४२५००
७३८।०७७।३।३१	पोषण तालिम निवेन्द्र खत्री	४०००
	जम्मा	७६९८५

४२. **सोझै खरिद** - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ (२) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्नु हुँदैन भन्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले पटक पटक रु. १२०८७५३ मूल्यका सामानहरु सोझै खरिद गरेकोले अनियमित देखिएको रु. १२०८७५३

भौ. नं. र मिति	खरिदको विवरण	रकम
१७।०७६।७।३ पुँजीगत समानीकरण	स्याङबो कम्प्युटर सप्लायर्स एण्ड मेन्टेनेन्स सेन्टरबाट कम्प्युटर	१०४९७७
१७७।०७६।१२।६ पुँजीगत समानीकरण	इन्टेल सप्लायर्सबाट प्रिन्टर र कम्पयुटर खरिद	४७३०९६
२५१।०७७।३।२६ पुँजीगत समानीकरण	स्मार्ट सोलुसनबाट प्रिन्टर र कम्पयुटर खरिद	४७५६८०
१५५।०७७।२।२५ पुँजीगत समानीकरण	श्री स्याङबो कम्प्युटर सप्लायर्सबाट कम्प्युटर खरिद	१५५०००
	जम्मा	१२०८७५३

४३. **जडान प्रमाणित र नापी किताबमा उल्लेख नभएको** - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले खरिदको सम्झौता अनुसार बिल विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिकको वास्तविक कार्यसम्पन्न नापजाचँ प्रतिवेदन संलग्न राखी भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ ।तर पालिकाले देहायको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच र नापी किताबमा उल्लेख भए बेगर नै भुक्तानी गरेकोले सो कागजात पेश हुनुपर्ने रु. २२६६४२०

भौचर नं र मिति	विवरण	रकम
२३।०७६।७।२६ पुँजीगत समानीकरण	दर्शन काष्ठ फर्निचर उद्योगबाट विद्युत पोल खरिद	१६९२७४०
३०५।०७७।३।३०	जय अम्बे सप्लायर्सबाट पाईप खरिद	२०००००

पुँजीगत समानीकरण		
१२०।०७७।३।१५ शसर्त अनुदान	१२ सम्म सञ्चालित मा वि मा सि सि टि भी जडान	३७३६८०
	जम्मा	२२६६४२०

४४. **नन्फाइलर** - मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट देहायका फर्मलाई मू.अ.कर रु. ५९२७८१ भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि ती फर्महरु कर विवरण नबुझाई नन्फाईलर रहेको पाइयो । कानूनी व्यवस्था अनुसार कर विवरण नबुझाएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु. ५९२७८१

भौ. नं.	विवरण	फर्मको नाम	कुल भुक्तानी रकम	भ्याट रकम
२२८।०७७।३।१८ समानीकरण पुँजीगत	नवमी खोला कल्भर्ट तथा ग्याविन वाल उ स मार्फत भुक्तानी	फालेलुङ निर्माण सेवा प्यान नं ६०६८६१६४१	९३३००	१२१२९
३००।०७७।३।३० समानीकरण पुँजीगत	लामीचौर घुम्ति कुटीडाडा गौलीडाडा खोक्ने सडक उ स मार्फत भुक्तानी	फालेलुङ निर्माण सेवा प्यान नं ६०६८६१६४१	१७९१८५४	२३२९४१
२५६।०७७।३।२७ समानीकरण पुँजीगत	आकासो भङ्याङ विजयपुर र लिगिम्वा लुवाफ कात्तिके सिम्बोले फिजुक ग्राभेल सडक	फालेलुङ निर्माण सेवा प्यान नं ६०६८६१६४१	२१७०५२९	२८२१६८
५९।०७६।११।८ समानीकरण पुँजीगत	गुरागाई डाडा कुटीडाडा सडक उ स मार्फत भुक्तानी	फालेलुङ निर्माण सेवा प्यान नं ६०६८६१६४१	२९६२०७	३८५०६
२२४।०७७।३।२१ समानीकरण पुँजीगत	स्यालढवा तालसर्क सडक चेम्फुवा मो बा उ स मार्फत भुक्तानी	फालेलुङ निर्माण सेवा प्यान नं ६०६८६१६४१	२०७९८१	२७०३७
जम्मा				५९२७८१

४५. **बिल भर्पाइ पेश नभएको** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) मा खर्च गर्दा खर्चको बिलभर्पाइ सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले देहायअनुसारको भुक्तानीमा बिल भर्पाइ नराखी भुक्तानी गरेको देखिएकोले प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु. ५२६५३४४

भौ. नं.मिति	विवरण	रकम
६।०७६।७।३ समानीकरण पुँजीगत	जग्गा विकास कार्यको भुक्तानी बिल भर्पाइ	१०९६६०
८।०७६।६।१२ समानीकरण पुँजीगत	भैपरी आउने पुँजीगत खर्च बिल भर्पाइ	३२५८१२
२०,२१।०७६।७।२४ समानीकरण पुँजीगत	जस्ता पाता वितरण कार्यक्रममा सोझै नगद दिएकोले खर्च भएको बिल भर्पाइ पेश हुनुपर्ने	७४०००
६९।०७६।११।२० समानीकरण पुँजीगत	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माणको लागी नेटवर्क एसोसिएसन प्रा लि लाई भुक्तानी दिएकोमा सक्कल बिल पेश हुनुपर्ने	३०००००
१९२।०७७।३।११ समानीकरण पुँजीगत	बुद्ध ईन्टरप्राईजेजबाट बाईक खरिदको बिल पेश हुनुपर्ने	४७८४६३
३१३।०७७।३।३१ समानीकरण पुँजीगत	फालेलुङ कंचनजघां निर्माण सेवाको विभिन्न कट्टीहरु बैङ्क दाखिला गरेको भौचर पेश हुनुपर्ने	११९५५४७
२५।०७७।६।१२ समानीकरण चालु	जनकल्याण फार्मेसी विजक पेश नभएको	४९९८१०
३४१।०७७१।३०	कर्मचारी वैठक भत्ता वितरण भर्पाइ र माइन्युट पेश नभएको	८४४००
५५०।०७७।३।११	नेपाल टेलीकम	४०६०५
६२५।०७७।३।२१	घासको विउ ४० हजार सेट वितरण भर्पाई नभएको	१२००००
१५९।२०७७।३।२९ संघ सशर्त	स्यानिटरी प्याड खरिद वितरणको भर्पाइ नभएको	१२१८६०८
१५१।२०७७।३।२८ संघ सशर्त	औषधी ढुवानीः ज्ञानबहादुर राईले फिदिमबाट पालिका सम्मा तीन पटक ढुवानी गर्दा के के सामान कुन कुन मितिमा ढुवानी भएको हो सो को विवरण, सो मितिको दाखिला र विजकको प्रति पेश हुनु पर्ने	३३०००
१४३।०७७।३।२६ संघ सशर्त	बाल विद्यालयलाई निकासा भएको बिल भर्पाइ पेश हुनुपर्ने	२९०४४०

१४८।०७७।३।२७ संघ सशर्त	९ थान प्रोजेक्टर खरिद गरेकोमा भर्पाइ र जिन्सी दाखिला समेत नभएको	४९४९९९	
	जम्मा	५२६५३४४	

संघीय विशेष अनुदान

४६. **टुक्रा टुक्रा पारी निकासा गरेको** – सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ (२) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्नु हुँदैन भन्ने व्यवस्था रहेको छ भने सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८४(१) मा रु. २० लाख रुपैयाँसम्म लागत अनुमान भएको मालसामान वा अन्य सेवा सिलबन्दी दरभाउपत्र आव्हान गरी खरिद गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ ।तर गाउँपालिकाले शिलबन्दी दरभाउपत्र बाट खरिद गर्न सकिने फर्निचर खरिदको कामलाई टुक्रा टुक्रा पारी १४ वटा माध्यमिक विद्यालयहरुलाई रु.१४००००० अनुदान दिएको सार्वजनिक खरिद कानून प्रतिकुल देखिएको रु. — १४००००० (रकम)

समानीकरण पुँजीगत

४७. **जिन्सी खातामा आम्दानी नबाँधेको** – आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ४७ बमोजिम कार्यालयमा प्राप्त भएको जुनसुकै मालसामान ७ दिन भित्र आम्दानी बाधँनु पर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले देहाय अनुसार खरिद गरिएका मालसामानहरु जिन्सी आम्दानी बाँधेको नदेखिएको रु. — ५२००० (रकम)

भौ. नं.मिति	विवरण	रकम
१९।०७६।७।२३ समानीकरण पुँजीगत	मारुती स्टोर्सबाट ४ थान स्टील एस चेयर	२६०००
१९।०७६।७।२३ समानीकरण पुँजीगत	मारुती स्टोर्सबाट ४ थान स्टील एस चेयर	२६०००
	जम्मा	५२०००

४८. **धरौटी रकम कट्टा नगरेको** – सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को दफा १२३ को (४) मा खरिद कार्यमा बिल विजकको भुक्तानी गर्दा सार्वजनिक निकायले रिटेन्सन मनी वापत रनिङ वा अन्य बिल वा विजकमा उल्लिखित रकमको पाँच प्रतिशत रकम कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर पालिकाले देहायको निर्माण वा खरिद कार्यको भुक्तानी दिदा नियमानुसार धरौटी कट्टा नगरिभुक्तानी दिएको देखिएको रु. — ३७२२०८ (रकम)

भौ. नं. र मिति	विवरण	भुक्तानी रकम	धरौटी /नपुग धरौटी रकम
२९०।०७७।३।२९ समानीकरण पुँजीगत	पाथिभरा निर्माण सेवालाई सेवा खोला देखि ढकालटार सम्म सडक मर्मत कार्यको भुक्तानी	१४८२१९२	६५६२९
२७८।०७७।३।२८ समानीकरण पुँजीगत	कमल कन्स्ट्रक्सनलाई घुमौनेटार सेवाखोला रोड कार्यको भुक्तानी	११८१६७७	५२२६५
३०१।०७६।९।१४ ३३३।०७६।९।१४ समानीकरण पुँजीगत	मन्दिशा एण्ड एम एस डी कन्स्ट्रक्सन प्रा लि लाई सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र निर्माण कार्यको भुक्तानी	२७३३०७१	४६२००

३३०।०७७।३।३१ ३१२।०७७।३।३१ १३४।०७७।२।१८ समानीकरण पुँजीगत	७ नं वडा कार्यालय भवन निर्माणको लागी शुभ निर्माण सेवालाई भुक्तानी	३१९२१६३	१२७५८	
१३२।०७७।२।१८, ३३१, ३३०।०७।३।३१, समानीकरण पुँजीगत	६ नं वडा भवन निर्माणको लागी शुभ निर्माण सेवालाई भुक्तानी	३२२१६०१	४१०८०	
२८६ २८७ २८९ ०७७।३।२९ समानीकरण पुँजीगत	मेमेङ तिनसिमाना पर्यटकीय मो बाटोको लागी पाथीभरा निर्माण सेवालाई भुक्तानी दिदा	९२०९४००	४०७४९५	
२७७।०७७।३।२८ समानीकरण पुँजीगत	सेवाखोला पुलमा ग्याविनको काममा मन्दिशा एण्ड एस डी कन्स्ट्रक्सन प्रा लि लाई भुक्तानी	१८७२४७१	९१२४०	
३२८ ३२७ ।०७६।५।२५ समानीकरण पुँजीगत	मगरचेपा बासवोटे लुवाफु घुमाउनेटार सडक स्तरोन्नतीको लागी कमल कन्स्ट्रक्सनलाई भुक्तानी	५९९८५२६	२६५४२१	
जम्मा			३७२२०८	

४९. **कार्यसम्पादन भन्दा वढी भुक्तानी** – सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ को १(ख) मा सार्वजनिक खरिद कार्यको भुक्तानी गर्दा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा सम्झौता अनुसार भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले देहायको निर्माण कार्य तथा मालसामान खरिद कार्यमा सम्झौता अनुसारको वास्तविक कार्यसम्पादन भन्दा बढी रकम भुक्तानी गरेको देखिएको हुदा बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गरिस्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु. ४६३४१२

भौचर नं र मिति	भुक्तानी पाउने	सम्झौता अनुसार कार्यसम्पादन /बिजक	भुक्तानी भएको	असुल गर्नुपर्ने
२८०।०७७।३।१५ समानीकरण पुँजीगत	टाहारी निर्माण सेवा	१६६७८८	२२६९७५	६०१८७
३३०।०७७।३।३१ ३१२।०७७।३।३१ १३४।०७७।२।१८ समानीकरण पुँजीगत	शुभ निर्माण सेवा	३१९२१६३	३३७२४२२	१८०२५९
१३२।०७७।२।१८, ३३१, ३३०।०७।३।३१, समानीकरण पुँजीगत	शुभ निर्माण सेवा	३२२१६०१	३४४४५६७	२२२९६६

		जम्मा	६५८०५५२	७०४३९६४	४६३४१२

५०.	**कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र नापी किताव पेश नभएको** – १११।०७६।१२।१० र २२६।०७७।३।२६ पुँजीगत समानीकरण, सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा खरिद कार्य पछि बिल भर्पाइको भुक्तानी दिदाँ प्राविधिक नापजाचँ र नापी किताबमा उल्लेखित वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । साथै सोही नियमावलीको नियम १२५ मा निर्माण कार्य सम्पन्न भए पछि कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर पालिकाले माङलेबुङ जलजले पोखरी लामपोखरी सडक कार्यको भुक्तानी दिदा नापी किताब र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन बेगर भुक्तानी दिएको अनियमित देखिएको रु.	२८०५०४९
५१.	**सम्झौता भन्दा बढी रकम भुक्तानी** – २७७।०७७।३।२८ समानीकरण पुँजीगत सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२४ को १ मा खरिद सम्झौता बमोजिम सम्पन्न भएको काम सार्वजनिक निकायले स्वीकार गरेपछि कराका शर्त बमोजिम अन्तिम भुक्तानी दिनुपर्ने हुन्छ । तर पालिकाले सेवाखोला पुलमा ग्यावनको कामको लागी बोलपत्र आह्वान गरिमन्दिशा एण्ड एम एस डी कन्स्ट्रक्सन प्रा लि सगं रु. १८७२४७१ मा सम्झौता गरे पनि रु.१८७९६७० भुक्तानी गरेको हुदा सम्झौता भन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम असुल उपर गरी स्थानीय सञ्चित कोषमा आम्दानी बाधँनु पर्ने रु.	७२००
५२.	**उपभोक्ता समितिलाई ओभरहेड** - ३०।२०७७।३।३१ समानीकरण अनुदान सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(४) वमोजिम उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गर्दा मूल्य अभिकृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टेन्जेन्सी तथा जनसहभागिता रकम घटाई वाँकी रकम भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आलु विउ भण्डार निर्माण वडा नं. २ को उपभोक्ता समितिले गरेको काठको काम, ढोकाको चौखट र पल्लाको काममा लागत अनुमान र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्दा ओभरहेड लागत जोडेकोले रु.१३२९१असुल गर्नुपर्ने रु.	१३२९१
५३.	**लागत अनुमान नबनाई फर्निचर खरिद** – सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ५ मा सार्वजनिक निकायले रु. १००००० भन्दा माथीको मालसामान खरिद गर्दा स्वीकृत नर्म्सको प्रयोग गरिलागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को दफा १२३ मा खरिद कार्य पछि बिल भर्पाइको भुक्तानी दिदाँ प्राविधिक नापजाँच र वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले देहायको खरिद गर्दा लागत अनुमान र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन बेगर नै भुक्तानी दिएको देखिएको रु.	१०६११८१

भौ. नं.मिति	विवरण	रकम
१०।०७६।७।१७ समानीकरण पुँजीगत	दर्शन काष्ठ फर्निचर एण्ड ग्रिल उद्योग	२०१७०५
७४।०७६।११।२२ समानीकरण पुँजीगत	मारुती स्टोर्सबाट फर्निचर खरिद	१९३७४९
२४९।०७६।३।२६ समानीकरण पुँजीगत	कृष्चल डाँगी स्टोर्स एण्ड सप्लायर्सबाट खरिद	२९३३३५
३०२।०७६।११।२२ समानीकरण पुँजीगत	कृष्चल डाँगी स्टोर्स एण्ड सप्लायर्सबाट खरिद	३७२३९२
	जम्मा	१०६११८१

५४.	**कार्यक्रम प्रस्ताव स्विकृति बेगर खर्च – ३३६।०७७।३।२५** आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३३को ५ मा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपुर्व अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्विकृत गराउनुपर्ने र कार्यक्रम	

	समाप्ति पछि आवश्यक प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्नुपर्ने हुन्छ। तर पालिकाले तिनसिमाना चाररातै क्षेत्रमा गुरास सल्ला रोपन कार्यक्रममा लागत अनुमान, प्रस्ताव स्विकृती र प्रतिवेदन बेगर भुक्तानी दिएको देखिएकोले अनियमित देखिएको रु.	३०००००
५५.	**सीमा भन्दा बढीको कार्य अमानतबाट गरेको** - २९६।०७७।३।२९ पुँजीगत समानीकरण, सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४५ मा सामान्य प्रकृतिको मर्मत, सानातिना नियमित कार्य वा सरसफाई जस्ता कार्य अमानतबाट गराउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को दफा ९८ मा सार्वजनिक निकायले रु १००००००।०० सम्मको निर्माण सम्बन्धी कार्य एक तह माथिको स्विकृती लिई गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको । तर पालिकाले रु. ३९७८०० को ३ नं वडा कार्यालय जग्गा सम्याउने कार्य पूर्वस्विकृति बेगर सोझै सिता अधिकारी मार्फत गराएकोले ऐन र नियमावली विपरित कार्य गरिएको देखिएको रु.	३९७८००
५६.	**भ्याट रकम बढी भुक्तानी** – मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४ अनुसार मू.अ.कर बिजक जारी भएको अवस्थामा मात्र मू.अ.कर भुक्तानी दिन मिल्ने तथा सोही ऐनको दफा १५ मा दर्ता नभएको व्यक्ति वा फर्मले मू.अ.कर उठाउन वा असुल गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले विरेन्द्र कुमार बानियालाई ट्रान्सफर्मर खरिद गर्न भनी लागत अनुमान बनाई भ्याट वापतको रकम रु ३३९८२ उल्लेख गरेपनि भ्याट रु३६७६० भुक्तानी गरेको हुदा बढी भुक्तानी गरेको रकम असुल गरिस्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु.	२७७८
	उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य	
५७.	**लागत सहभागिता** – पालिकाले आयोजना। कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता वापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरिसो को भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्दछ। तर पालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन्। अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्दछ।	
५८.	**निर्माण व्यवसायीबाट काम गराएको** – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७.१३(क) मा उपभोक्ता समितिले प्राप्त गरेको कुनै काम निर्माण व्यवसायीबाट गराएको पाइएमा सार्वजनिक निकायले उपभोक्ता समितिसँगको सम्झौता रद्द गरी त्यस्तो समितिलाई भविष्यमा कुनै किसिमको काम गर्न नदिने अभिलेख राखी निर्माण व्यवसायीलाई कालो सूचीमा राख्न सार्वजनिक खरीद अनुगमन कार्यालयमा सिफारिस गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।ग्रामीण सडक निर्माण गर्न सम्झौता गरेका उपभोक्ता समितिहरुले सडक निर्माणको काम निर्माण व्यवसायीलाई दिई निर्माण व्यवसायीले सडक निर्माण गरेको उल्लेख गरी जारी गरेको विजक कार्यालयमा पेश गरेको आधारमा उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी हुने गरेको देखिएको छ ।यसरी नियमको पालना नगरी प्रतिस्पर्धाबाट प्राप्त हुन सक्ने लाभलाई सिमित पार्ने र स्थानीय स्वामित्व ग्रहण गर्ने गरी आफै उपभोक्ता समितिवाट हुनु पर्ने कामलाई देहायका निर्माण व्यवसायीलाई दिने उपभोक्ता समितिलाई कारबाही गरी सडक निर्माणको काम प्रतिस्पर्धा गराइ सञ्चालन गरीनुपर्ने रु.	४५२४७९५

भौ.नं. र मिति	योजनाको नाम	विवरण	रकम
३००।०७७।३।३० समानीकरण पुँजीगत	लामीचौर घुम्ति कुटीडाडा गौलीडाडा खोक्ने सडक	उपभोक्ता समितिलाई दिएको कार्य फालेलुङ निर्माण सेवा मार्फत गराएको	२०२४७९५
२५६।०७७।३।२७ समानीकरण पुँजीगत	आकासो भङ्याङ विजयपुर र लिगिम्वा लुवाफ कात्तिके सिम्बोले	उपभोक्ता समितिलाई दिएको कार्य फालेलुङ निर्माण सेवा मार्फत गराएको	२५०००००

	फिजुक ग्राभेल सडक		
जम्मा			४५२४७९५

५९. **हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग** – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ।पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरुले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन ।

भौ.नं. र मिति	योजनाको नाम	रकम
२५२।०७७।३।२६ १०५।०७६।१२।५ समानीकरण पुँजीगत	मिलनचौक गुरुङटार भैसो सडक	२४८२३६३
२६७।०७७।३।२८ समानीकरण पुँजीगत	बासँबोटे पिलिन्दिन बगाले थोम्कन मो बाटो	१३९६२५०
४३।०७६।९।१४ समानीकरण पुँजीगत	वडा स्तरीय मो बाटो निर्माण	३०००००
२१५।०७७।३।१८ समानीकरण पुँजीगत	चापाबोटे पोखरीटार मो बाटो	२९८०१०
२४५।०७७।३।२५ समानीकरण पुँजीगत	केरावारी मो बाटो	२५९२२०
	जम्मा	४७३५८४३

६०. **भ्याट बिल बेगर भुक्तानी** - ९१।०७६।१०।१६ समानीकरण पुँजीगत मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४ अनुसार मू.अ.कर बिजक जारी भएको अवस्थामा मात्र मू.अ.कर भुक्तानी दिन मिल्ने तथा सोही ऐनको दफा १५ मा दर्ता नभएको व्यक्ति वा फर्मले मू.अ.कर उठाउन नमिल्नेमा पञ्चमुखी आर सि सि भवन निर्माण उ सलाइ सिमेन्ट रु.४४६४०० को भ्याट भुक्तानी भए पनि सिमेन्ट रु. ३९६८०० को मात्र खरिद गरेकोले रु.४९६०० को रु.५९८० बिल विजक वेगर भुक्तानी गरेकोले असुल गरी संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु. ५९८०

६१. **लागत अनुमानमा उल्लेखित काम नगरेको** – २५६।०७७।३।२७ पुँजीगत समानीकरण सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा खरिद कार्यको समाप्ती पछि भुक्तानी गर्दा लागत अनुमान अनुसारको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनु पर्ने हुन्छ। साथै सोही नियमावलीको नियम ११८ मा कार्यालय विशेष कारणले लागत अनुमानको परिमाणमा फेरबदल गर्नुपरेमा नियमानुसार भेरिएसन आदेश जारी गर्नुपर्ने हुन्छ।तर पालिकाले आकासो भञ्ज्याङ विजयपुर र लिगिम्बा लुवाफु कात्तिके सिम्बोले फिजुक ग्राभेल सडक विस्तार कार्यमा देहायको कार्यको परिमाणको संसोधित लागत अनुमान तयार नगरी खर्च लेखेको अनियमित देखिएकाले आगामी दिनमा साईटको अवस्था अनुसार संसोधित लागत अनुमान तयार

नगरी खर्च लेख्न आदेश दिनेलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्ने रु. ४६१४४४

काम	लागत अनुमानमा उल्लेखित परिमाण	वास्तविक काम भएको	कम काम	दर	रकम
स्टोन सोइलिङ	१०५ स्कावयर मि	६७ स्कावयर मि	३७ स्कावयर मि	२८४०	१०६५००
ढुङ्गाको गारो लाउने	९० स्कावयर मि	२८ स्कावयर मि	६१ स्कावयर मि	५३१०	३२४९७२
नालि बनाउने	४७२ स्कावयर मि	८० स्कावयर मि	३९२स्कावयर मि	८०	३१३९२
जम्मा					४६१४४४

६२. **वास्तविक कार्यसम्पादन भन्दा बढी भुक्तानी** – ३०।०७७।३।३१ पुँजीगत समानीकरण, सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को दफा १० मा सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्य गर्नु अघि स्वीकृत नर्म्सको प्रयोग गरिलागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।त्यस्तै सोही नियमावलीको दफा १२३ मा खरिद कार्य पछि बिल भर्पाइको भुक्तानी दिदाँ प्राविधिक नापजाचँ र नापी किताब मा उल्लेखित वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ।तर पालिकाले पापुदेन आ वि घेराबारा कार्यको प्रथम रनिङ बिल भुक्तानी गर्दा ठेक्काको वर नापी किताबमा बिलमा प्राविधिकले रु. ६३५९७४ उल्लेख गरे पनि रु.१०००००० भुक्तानी भएको हुदा बढी भुक्तानी भएको रु.३६४०२६ असुल गरी स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु. ३६४०२६

६३. **औषधी खरिद** - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ (२) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा—टुक्रा पारी खरिद गर्नु हुँदैन भन्ने व्यवस्था रहेको छ भने सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८४(१) मा पाँच लाख भन्दा माथि रु. २० लाख रुपैयाँसम्म लागत अनुमान भएको मालसामान वा अन्य सेवा सिलबन्दी दरभाउपत्र आव्हान गरी खरिद गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । औषधी खरिद सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु निम्नानुसार छन ।

६३.१. खरिद गरेका उक्त औषधी कुन औषधी कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको,

६३.२. आपूर्ति हुने औषधी डव्लु.एच.ओ. सर्टीफाइड हुनुपर्ने औषधीको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधी बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको,

६३.३. आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनु अघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधीको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा एकिन गर्न सकिएन ।

६३.४. औषधीको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको,

६३.५. औषधीको खर्च घटाउदा माग फारामको आधारमा घटाउनु पर्नेमा एकमुष्ट घटाउने गरेको देखियो।

६३.६. तसर्थ औषधीको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकिएको गुणस्तर अनुसार कै औषधी प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधीको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधीहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

६४. स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीय तहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका वडाहरुमा उपभोक्ता समिति मार्फत थलङ फुङफुङे मोटरबाटो मर्मत, थापागाउँ खोक्लिङ मोटरबाटो निर्माण, गोरेटो बाटो निर्माण तथा सोलिङ लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरियस वर्ष ३८४ जनालाई रोजगारी उपलव्ध गराई रु. २६३००००० खर्च गरेको छ । लक्षित वर्गलाई ३४५४ दिनसम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्चबाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृजना भएको देखिंदैन ।

६५. **सार्वजनिक परीक्षण -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन। सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवाफदेहिता र पारर्दशिताको प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ।

६६. **डीपीआर खर्च** — बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययन गरिप्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस स्थानीय तहले यो बर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहायबमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरको छ ।

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	परामर्शदाता	स्वीकृत बजेट	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएका आयोजनाको लागत
१	पापुन्देन थोक्पन सिदिन सडक	ब्रिक कन्सल्ट प्रा लि	७३३०३१	७३३०३१	६५०९००२८७
३	आकाशे अंशुभङयाङ नादाङचौक साम्माङखा हेवाखोला सडक	सिद्धि विनायक इन्जिनियरिङ प्रा लि	९६७५५१	९६७५५१	४४७४१७९०७
४	लुङमादिन सिरीसे डम्फुचौक भैसे सुर्केथाम सडक	न्यु प्लानेट इन्जिनियरिङ सर्भिसेज प्रा लि	११०६२७०	११०६२७०	४४०३३५२१२
५	पञ्चमुखी विकटे ताङ्लेपा हुदै थोक्लिम्वा	सिद्धि विनायक इन्जिनियरिङ प्रा लि	८०१०५७	८०१०५७	२७२९६५३१
६	गाउँपालिका प्रशासनिक भवन	न्यु प्लानेट इन्जिनियरिङ सर्भिसेज प्रा लि	११९६६७०	११९६६७०	१२०७९७३१०
७	वडा न १ ६ र ७ को वडा भवन	न्यु प्लानेट इन्जिनियरिङ सर्भिसेज प्रा लि	३३९०००	३३९०००	१४६६४५०४
८	सहिद रगशाला तथा फालेलुङ रगशाला निर्माण	खैरा इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सि प्रा लि	५०००००	४९२२६१.०५	११६९५५५४१

डी.पी.आर.तयार गर्दा गाऊँपालिकाको प्राविधिक जनशक्ति प्रयोग नगर्नाको कारण स्पष्ट गर्दै आगामी दिनमा आगामी दिनमा गाऊँपालिकाको प्राविधिक जनशक्तिबाट यस्तो कार्य गराउनु पर्दछ। साथै यसरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएका आयोजनाहरु कार्यान्वयनमा गएको समेत नदेखिएकोले खर्चको सार्थकता समेत देखिएन ।

६७.	**गुणस्तर परीक्षण -** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपुर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन।	
	कोरोना कोष	
६८.	**कोरोना कोष तर्फ** – कोभीड १९ को व्यवस्थापन गर्न रु ७९२६१२० आम्दानी गरेकोमा विभिन्न कार्यमा रु. ६७२५९५४ खर्च भई रु. १२००१६६ मौज्दात रहेको पाइयो। कोरोना रोकथाम तथा उपचारमा खर्च गर्दा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ पालना गरी खर्च गर्ने तर्फ पालिका सम्बद्ध सबै पक्षको ध्यान जानु आवश्यक देखियो।	
	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	
६९.	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगतकट्टा तथा भत्ता वितरण लगायत यससँग सम्बन्धित विविध व्यवस्थाहरु गरेको छ। यस बर्ष पालिकाले रु. ४,७६,२४,५२० सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेकोमा देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम छन्।	
७०.	**वितरण व्यवस्था** - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १६ मा पालिकाले प्रथम चौमासिक भत्ता असोज १ गतेबाट दोश्रो हप्ताभित्र, दोश्रो चौमासिक माघको १ गतेबाट दोश्रो हप्ताभित्र र तेश्रो चौमासिक जेठको १ गतेबाट दोश्रो हप्ताभित्र भूक्तानी गरी सक्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले यस वर्ष प्रथम चौमासिकको रकम माघ १०, दोश्रो जेठ १० र तेश्रो असार २९ गते निकाशा गरेको देखियो। कार्याविधिले तोकेको समयमा नै लाभग्राहीलाई भत्ता वितरण गर्नुपर्दछ।	
७१.	**पारदर्शिता** - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा ३३(घ) बमोजिम पारदर्शिता प्रवर्द्धनका लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लागग्राहीहरुको नाम नामेसी सम्बन्धित स्थानीय तहले आफ्नो वेभ साइटमा राख्ने व्यवस्था भए पनि पालिकाले आफ्नो वेभसाइटमा राखेको देखिएन ।	
७२.	**निरीक्षण तथा अनुगमन** - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा २७ बमोजिम नेपाल सरकारको संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले नियमित, केन्द्रीय पञ्जीकरण विभागले बिशेष सूचक बनाइ तथा जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयले भत्ता वितरण कार्य प्रक्रियाको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्नुपर्ने व्यवस्था भएतापनि यस वर्ष सम्बन्धित निकायले कार्यविधि अनुसार अनुगमन तथा निरीक्षण गरेको पाइएन।	
७३.	**सार्वजनिक सुनुवाई** - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा ३५ बमोजिम वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा एक पटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने उल्लेख भएतापनि सार्वजनिक सुनुवाई गरी जनगुनासो सम्बोधन गरेको छैन। कार्यविधिले तोकेको समयमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्दछ।	
७४.	**बैंकमार्फत भूक्तानी** - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा २२ बमोजिम सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकम बैंक मार्फत मात्र लाभग्राहीको खातामा उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था भएतपनि यस आर्थिक वर्षसम्म यस पालिकाले नगदै भत्ता रकम वितरण गरेको पाइयो। यसले कार्यविधिको पालना गरेको पाइएन।	
७५.	**भर्पाइ भन्दा बढी भुक्तानी** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) मा खर्च गर्दा खर्चको बिलभर्पाइ सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। निम्न वडामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा भरपाइ भन्दा बढी भुक्तानी गरेकोले भरपाइ पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्नु पर्ने रु.	३६०००

वडा नं	रकम	कैफियत
५	८०००	पहिलो किस्ता
५	८०००	दोस्रो किस्ता
६	२००००	पहिलो किस्ता
जम्मा	**३६०००**	

७६. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा २५(क) बमोजिम बैंकले लाभग्राहीको खातामा रकम जम्मा भएको स्पष्ट देखिने गरी लाभग्राहीको नाम, बैंक खाता नं. र जम्मा भएको रकम सहितको विवरण चौमासिक रुपमा सम्बन्धित स्थानीय तहलाई विद्युतीय माध्यममा अनिवार्य रुपमा पठाउनुपर्नेमा यो आ.व.मा बैंक मार्फत कारोवार नै गरेको पाइएन।

७७. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७५ को दफा ९ मा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमनको व्यवस्था गरेको छ । सो बमोजिम पालिकाले कसैले दोहोरो हुनेगरी र सरकारी सुबिधा लिने ब्यात्तीले भत्ता लिए नलिएको सम्बन्धमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन दिएको देखिएन।सामाजिक सुरक्षा भत्ताको दुरुपयोग हुन नदिगा पा लिका स्तरीय अनुगमन संयत्रलाई प्रभावकारी बनाउँदै तोकिए बमोजिम भत्ता वितरण र लगत अद्यावधिक गर्ने कार्यमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।

७८. **पेश्की बाँकी** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ७९ अनुसार चालु वर्षको अन्तमा फछ्र्यौट गर्न बाँकी पेश्की फछ्र्यौट गरी सक्नुपर्ने छ । तर पालिकाले वर्षान्त सम्ममा पनि देहाय अनुसारको पेश्की फछ्र्यौट नगरेको देखिएको रु. ९५१०००

मिति	नाम	रकम
२०७६।६।१३	हर्क प्रसाद जवेगु	२६०००
२०७६।७।४	मान प्रसाद सावदेन	१२५०००
२०७७।२।२३	मान प्रसाद सावदेन	५००००
२०७७।३।२०	सुरज कुमार पासवान	४०००००
२०७७।३।२०	हर्क प्रसाद जवेगु	५००००
२०७७।३।२०	सुरज कुमार पासवान	३०००००
	जम्मा	९५१०००

७९. **स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम** - स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७६ बमोजिम कार्यान्वयन हुने स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रमको लागि यस स्थानीय तहलाई देहायअनुसार १ परियोजना सञ्चालन गर्न रु.५०००००० बजेट प्राप्त भएकोमा रु.३०२१८०६ खर्च भई प्रगति प्राप्त भएको देखिन्छ ।

आयोजनाको प्रकार	आयोजनाको संख्या	बजेट रकम	खर्च रकम	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	भौतिक प्रगति प्रतिशत
सडक निर्माण	१	५००००००	३०२१८०६	६०	१००

८०.	**भुक्तानीमा कर** –आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले कमल कन्स्ट्रक्सनलाइ रु.३०२१८०६ भुक्तानी गर्दा अग्रिम आयकर रु.४०११२ कट्टा नगरि भुक्तानी गरेकोले असुल हुनुपर्ने रु.	४०११२
८१.	**मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टी** - आर्थिक ऐन, २०७६ ले गरेको व्यवस्था अनुसार सरकारी कार्यालयले २०७६।२।१६ देखिको ठेक्का वा करार अन्तर्गतको भुक्तानीमा मू.अ.कर रकमको ५० प्रतिशत सम्बन्धित राजस्व शीर्षकमा र बाँकी ५० प्रतिशत सम्बन्धित फर्मलाई भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले हा मगरचेपा बसबोटे लफुवा घुमौनेटार बाटो को कमल कन्स्ट्रक्सनलाइ ५० प्रतिशत रकम रु. १७३८२० गरी राजस्व दाखिला नगरि फर्मलाई नै भुक्तानी दिएकोले कर समायोजन प्रमाण पेश हुनेपर्ने रु.	१७३८२०
८२.	**धरौटी रकम कट्टा नगरेको** – सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को दफा १२३ को (४) मा खरिद कार्यमा बिल विजकको भुक्तानी गर्दा सार्वजनिक निकायले रिटेन्सन मनी वापत रनिङ वा अन्य बिल वा विजकमा उल्लिखित रकमको ५ प्रतिशत रकम कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।तर पालिकाले मगरचेपा बसबोटे लफुवा घुमौनेटार बाटो कार्यको लागी कमल कन्स्ट्रक्सनलाई रु.३०२१८०६ भुक्तानी दिदा ५ प्रतिशत रिटेन्सन मनी कट्टा गरेको नदेखिएको रु.	१५१०९०
८३.	**बेरुजू संपरीक्षण**– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४(२) (घ) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३९ र ४० अनुसार बेरुजूको लगत राख्ने र फछ्र्यौट गरी सम्परीक्षण गर्ने दायित्व जिम्मेवार व्यक्तिको हुने व्यवस्था छ गाउँपालिकाले बाँकी बेरुजू मध्ये डोर समक्ष सम्परीक्षणको लागि रु.**१७९१८१७५** पेश गरेकोमा रु.**१७९१८१७५** सम्परीक्षण गरी जानकारी दिईएको छ ।	

आ.व.	दफा नं.	**विवरण**	**संपरीक्षण रु.**
२०७५/७६	२०	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश	७५००००
२०७५/७६	२२.२	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश	३९०००००
२०७५/७६	२३	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश	४०००००
२०७५/७६	२५	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश	१६०००००
२०७५/७६	२७	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश	१८०००००
२०७५/७६	३३	दखिला प्रमाण पेश	१४२३१४
२०७५/७६	३४	दखिला प्रमाण पेश	३३०८७४
२०७५/७६	३७	प्रमाण कागजात पेश	२६०००
२०७५/७६	४६.२	प्रमाण कागजात पेश	१४४०००
२०७५/७६	४६.६	दखिला प्रमाण पेश	११७३०
२०७५/७६	४६.७	दखिला प्रमाण पेश	१०६३५
२०७५/७६	६३	दखिला प्रमाण पेश	१०७००
२०७५/७६	६४	मान सावदेन दखिला प्रमाण पेश	२४३८

२०७५/७६	६६	दखिला प्रमाण पेश	१६००	
२०७५/७६	७६	दखिला प्रमाण पेश	२४००	
२०७५/७६	७७	दखिला प्रमाण पेश	६५००	
२०७५/७६	८१.१	दखिला प्रमाण पेश	२५५०	
२०७५/७६	८५	प्रमाण कागजात पेश	३३८१४०	
२०७५/७६	९०	कमल कन्ष्ट्रक्सन प्रमाण कागजात पेश	३२१५२९४	
२०७५/७६	९०	चारतारे तिन सिमान प्रमाण पेश	११०००००	
२०७५/७६	९०	घुमाउनेटार याङतारु प्रमाण पेश	३६०००००	
२०७५/७६	९०	मन्दिशा एण्ड एम एसडी कन्ष्ट्रक्सन प्रमाण पेश	२७३०००	
२०७५/७६	९०	नासु ठाकुर भण्डारी दाखिला भौचर पेश	२५००००	
		जम्मा	**१७९१८१७५**	

८४. **अनुगमन** - गत वर्षको प्रतिवेदनमा आयोजना कार्यान्वयन, सोझै खरिद, बिल भर्पाइ, स्रेस्ता पेस नभएको, बैङ्क समायोजन, अग्रिम कर, बढी भुक्तानी, अधुरो निर्माण, नभएको कामको भुक्तानी, कर विजक, सवारी साधन खरिद र ठेक्का स्वीकृति लगायतका व्यहोरा औंल्याइएकोमा यो वर्ष पनि सुधार गरेको पाइएन । बेरुजू व्यहोरा पुनरावृत्ति नहुने गरी कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

८५. **सञ्चित कोष र बेरुजुको अद्यावधिक स्थिति** - पालिकाको सञ्चित कोषको स्थिति, बेरुजु वर्गीकरण र बेरुजुको अद्यावधिक स्थिति क्रमश अनुसुची १, २ र ३ मा रहेको छ ।

फालेलुङ गाउँपालिका, पाँचथर को सञ्चित कोष विवरण

अनुसुची १

२०७६।७७

(रु.हजारमा)

स्थानीय तह	जिल्ला	लेखापरीक्षण रकम	बेरुजू रकम	प्रतिशत	आय						व्यय				मौज्दात बाँकी
					गतवर्षको जिम्मेवारी	संघ तथा प्रदेश अनुदान	राजस्व बाँडफाँट रकम	आन्तरिक आय	अन्य आय	जम्मा आय	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
फालेलुङ गा पा	पाचँथर	९०७६३३	३१५१६	३.४७	२८९५५	३२८९३१	५४९३२	१२३३	६७९७२	४५३०६८	२२७३४८	१६३८३६	६३३६७	४५४५५१	२७४७२

बेरुजु वर्गिकरण (विनियोजन, राजश्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

अनुसुची २

२०७६।७७

(रु.हजारमा)

स्थानीय तह	जिल्ला	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजू			वाँकी बेरुजू								
		दफा संख्या			दफा संख्या			दफा संख्या				नियमित गर्नुपर्ने					पेश्की		
		सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	असुल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजश्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
फालेलुङ गा पा	पाचँथर	४४	५०	४२३९५	०	१८	१०८७९	४४	३२	३१५१६	१७९९	१९४०३	९३६३	०	०	२८७६६	०	९५१	९५१

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

अनुसुची ३

२०७६।७७

(रु.हजारमा)

स्थानीय तह	जिल्ला	गत बर्ष सम्मको वाँकी वेरुजु	समायोजन	सं.प.को लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संपरीक्षण भएको रकम	संपरीक्षण गर्न नमिलेको रकम	कारवाही गर्न बाँकी रकम	गत वर्षसम्मको वाँकी रकम	सं.प.बाट कायम बेरुजु रकम	यो वर्षको थप रकम	५८ औं प्रतिवेदन सम्मको वाँकी वेरुजु	५८ औं प्रतिवेदन सम्मको वाँकी वेरुजु मध्ये पेश्की
फालेलुङ गा पा	पाचँथर	४३६६९	०	१७९१८	१७९१८	०	०	०	२५७५१	३१५१६	५७२६७	९२९८